

Hälso- och sjukvårdsavtalet i Västra Götaland (2017-2020) och Överenskommelse om samarbete mellan Västra Götalandsregionen och kommunerna i Västra Götaland kring personer med psykisk funktionsnedsättning och personer med missbruk

Sammanfattning

Inför ny avtalsperiod för Hälso- och sjukvårdsavtalet mellan VGR och kommunerna i Västra Götaland har parterna genomfört en gemensam översyn av nuvarande avtal. Hälso- och sjukvårdsavtalet reglerar ansvarsfördelning och samverkan inom de områden där kommunen och VGR har ett gemensamt hälso- och sjukvårdsansvar enligt § 3 och § 18 hälso- och sjukvårdslagen (1982:763). För patienter som får kommunal hälso- och sjukvård har parterna alltid ett gemensamt ansvar genom att kommunen ansvarar för sjuksköterska, arbetsterapeut och fysioterapeut medan landstinget ansvarar för läkarresurser och övriga kompetenser.

Såväl sjukhusvården som primärvården och den kommunala hälso- och sjukvården är i ständig förändring och utveckling. För att en patient med insatser från båda huvudmännen ska få en patientsäker, sammanhållen och en god vård med god kvalitet krävs en välfungerande samverkan mellan verksamheterna. Patientens perspektiv ska alltid sättas i första rummet. Alla medarbetare måste ha kunskap om Hälso- och sjukvårdsavtalet och dess underavtal och tillämpa dessa med fokus på patientnyttan.

En delprocess i översynen av Hälso- och sjukvårdsavtalet var att ta fram ett förslag till ny överenskommelse mellan parterna kring personer med psykisk funktionsnedsättning och personer med missbruk. Målsättningen är att överenskommelsen ska ge praktiskt stöd för samverkan mellan huvudmännen och deras företrädare. Förutom representanter från VGR och kommunerna har deltagare från brukarorganisationer deltagit i utarbetat förslag.

Handläggare: Elisabeth Jonsson

Utfärdat: 2016-11-28

Telefon: 0721 912824

E-post: elisabeth.jonsson@borasregionen.se

Hälso- och sjukvårdsavtalet föreslås vara ett huvudavtal där "Överenskommelse om samverkan kring personer med psykisk funktionsnedsättning och personer med missbruk" och "Ramavtal om läkarinsatser i kommunal hemsjukvård" och blir underavtal. Underavtalen har samma avtalstid och förutsätter att huvudavtalet är giltigt.

Konsekvenser

Sedan 1999 har samverkan och ansvarsfördelning gällande hälso- och sjukvård reglerats i ett gemensamt hälso- och sjukvårdsavtal mellan Västra Götalandsregionen och kommunerna i Västra Götaland. De föreslagna avtalen ersätter tidigare avtal. Ett omfattande arbete har genomförts för att förtydliga ansvarsgränser och underlätta följsamhet till avtal och överenskommelse. Avtalet innebär inga nya åtaganden för kommunerna och skatteväxling ska inte ske. Vissa gemensamma utvecklingsområden har beskrivits både i avtalet och i överenskommelsen. Bedömningen är att de inte ska generera någon kostnadsförskjutning men fokus på dessa områden kan göra att de lag- och författningsstyrda kraven på vård och omsorg ställer krav på förbättringar gällande handläggning och verkställighet. I kommunernas arbete ingår att implementera avtalet och överenskommelsen i den egna verksamheten.

Ärendebeskrivning

Sedan regionbildningen 1999 har samverkan och ansvarsfördelning gällande hälso- och sjukvård reglerats i ett gemensamt hälso- och sjukvårdsavtal. Kommunerna har genom detta avtal övertagit hemsjukvårdsansvaret i ordinärt boende efter skatteväxling.

Hälso- och sjukvårdsavtalet reglerar ansvarsfördelning och samverkan inom de områden där kommunen och VGR har ett gemensamt hälso- och sjukvårdsansvar enligt § 3 och § 18 hälso- och sjukvårdslagen (1982:763). För patienter som får kommunal hälso- och sjukvård har parterna alltid ett gemensamt ansvar genom att

Handläggare: Elisabeth Jonsson

Utfärdat: 2016-11-28

Telefon: 0721 912824

E-post: elisabeth.jonsson@borasregionen.se

kommunen ansvarar för sjuksköterska, arbetsterapeut och fysioterapeut medan landstinget ansvarar för läkarresurser och övriga kompetenser.

Hösten 2014 genomfördes en uppföljning av det nuvarande Hälso- och sjukvårdsavtalet genom inhämtning av synpunkter från berörda verksamheter. Beslut om förlängning av nuvarande avtal togs under 2015, för att ge utrymme för en översyn och utveckling av Hälso- och sjukvårdsavtalet. Förutsättningarna för översynen var att inga nya gränssnitt eller skatteväxlingar ska ske och att utvecklingen ska baseras på inkomna synpunkter med ett tydligare fokus på patientnyttan och samverkan mellan huvudmännen.

En processorganisation med arbetsgrupper, operativ ledningsgrupp och politisk styrgrupp har utarbetat förslag på nytt hälso- och sjukvårdsavtal och förslag på ny överenskommelse om samarbete kring personer med psykisk funktionsnedsättning och personer med missbruk. En sådan överenskommelse är parterna skyldiga att ha enligt hälso- och sjukvårdslagen och socialtjänstlagen.

Båda förslagen har genomgått en synpunktsrunda, till alla kommunerna i Västra Götaland och förvaltningar inom VGR och justerats utifrån inkomna synpunkter. De framtagna förslagen föreslås gälla under perioden 1 april 2017 t.o.m. 31 december 2020 med möjlighet till förlängning.

Nyheter i Hälso-och sjukvårdsavtalet

Några nya avsnitt har tillkommit för att stärka samverkan och gemensam syn. Vissa viktiga områden som t ex informationsöverföring, rutiner för vårdplanering och läkemedelshantering har lagts till för att ge en helhetsbild inom området. Länkar till mer information finns i dokumentet för att det ska bli mer läst.

- *Gemensam värdegrund och gemensamt åtagande*

Det nya avtalsförslaget poängterar vikten av god samverkan med fokus på individens behov. Parterna har ett gemensamt åtagande att säkerställa att Hälso- och sjukvårdsavtalet efterlevs av verksamheter som företräder dem, så att hälso- och sjukvården upplevs som en välfungerande helhet.

- *Ny struktur*

Avtalet har fått en ny struktur i syfte att vara mer lättläst och lättillgängligt för den som ska tillämpa avtalet. Hälso- och sjukvårdsavtalet föreslås vara ett huvudavtal där övriga överenskommelser som enligt hälso- och sjukvårdslagen ska upprättas mellan parterna blir underavtal. Det ramavtal om läkarmedverkan som redan finns föreslås därför bli ett underavtal och giltighetstiden föreslås samordnas med huvudavtalet. Underavtalens giltighet förutsätter ett giltigt huvudavtal.

- *Nya avsnitt om avtalsvård och utveckling.*

Avvikelsehantering samt hantering av tvister har förtydligats. Särskilda tillämpningsanvisningar i form av vägledande patientfall tas fram inför avtalsstart inom ett antal områden som konkretisering av Hälso- och sjukvårdsavtalet.

Gemensamma utvecklingsområden för att stärka kvaliteten för den enskilde och skapa förutsättningar för nya gemensamma vårdformer och använda gemensamma resurser effektivt har föreslagits.

Nyheter i Överenskommelse om samarbete mellan Västra Götalandsregionen och kommunerna i Västra Götaland kring personer med psykisk funktionsnedsättning och personer med missbruk

Handläggare: Elisabeth Jonsson

Utfärdat: 2016-11-28

Telefon: 0721 912824

E-post: elisabeth.jonsson@borasregionen.se

Översynen har utgått från de förbättringsområden som pekats ut som särskilt angelägna. I linje med den politiska viljeinriktningen har överenskommelsen ett tydligare fokus på brukar- och patientnyttan.

- Ökad tydlighet genom bättre definierade ansvarsgränser och ansvarsfördelning, särskilt när det gäller samverkan kring personer med missbruk.
- Förslag till hantering av avvikelser och tvister
- Förslag till hantering av ansvars- och kostnadsfördelning vid delat ansvar vid placering på HVB-hem.
- Utvecklingsområden där huvudmännen är överens om att fortsätta arbetet med att utveckla samverkan.

Ändrad avtalstid i Ramavtal om läkarinsatser inom kommunens hälso- och sjukvård i Västra Götaland

Nuvarande ramavtal om läkarinsatser mellan huvudmännen är upprättat enligt hälso- och sjukvårdslagen som ett underavtal till Hälso- och sjukvårdsavtalet. Underavtalens giltighet föreslås sammanfalla med huvudavtalets giltighetstid.

Kommunikation

Parternas gemensamma åtagande innebär att implementera, kommunicera och säkerställa att innehållet i avtalet med tillhörande tillämpningsanvisningar är kända i samtliga verksamheter.